

[Haustrup Clemmensen.]

om fra alle sider, at nu er juristernes medvirken i disse spørgsmål ikke længere mulig; nu er det historikerne, der skal tale.

Skræppenborg-Nielsen: Jeg takker for det ærede medlem hr. Per Hækkerups lykønsning og vil bare sige, at det jo ikke er os, der tilrettelægger det høje tings dagsorden, så det kan hænde, at et af vore medlemmer får forfald, og årsagen til, at det ærede medlem hr. Herluf Rasmussen ikke fik ordførerskabet i dag, var netop den ganske simple, at han ikke er hjemme. Men jeg takker altså det ærede medlem hr. Per Hækkerup for lykønsningen til, at den første parlamentariske aktion, vort parti, socialistisk folkeparti, foretager, sker i samarbejde med de uafhængige.

Må jeg dertil sige, at når vi får forelagt et forslag, som vi synes er rigtigt — og det gælder også fremtidige forslag, der kommer til behandling i tinget — ser vi naturligvis på det, lige så vel som de andre partier gør det; og finder vi, at forslaget efter vor opfattelse er rigtigt og bør støttes, så støtter vi det, og lad mig tilføje: vi støtter det, uanset hvilket parti der måtte have stillet det.

Arne Larsen: Jeg må vel løbe den risiko, at den højtærede justitsminister anklager mig for at være blandt urostifterne, men det får være, for jeg føler i høj grad trang til at fremsætte et par bemærkninger, som jeg kan forstå på den højtærede justitsminister sikkert ikke vil falde i hans smag.

Der er snart gået 16 år, siden vort land befriedes for den tyske besættelse, og jubel og glæde manifesterede sig jo i befrielsesdagene. Danmark havde på ærefuld måde placeret sig i alle undertrykte folks frihedskamp. Vi var, omend efter langs tids tvivl hos vore allierede, blevet anerkendt som medkæmper og allieret. Vor modstandskamp blev berømmet, og takket være denne modstandskamp kom vi til at indtage en ærefuld plads sammen med andre nationer, der havde ydet vægtige bidrag i kampen mod den tyske militarisme og nazisme.

Derfor kan alt synes såre godt i dag. Der er skrevet og talt meget om de tunge år og vejen frem til 5. maj; men nu er det historie, og mange mener, påstås det da, at nu

skal vi ikke røre mere ved den sag. Frihedsbevægelsen har sat sig et smukt minde, og på de dertil indrettede dage indtager vi en ærbødig holdning. Men lad det nu blive ved det, og lad os ikke ødelægge noget. Befolkningen og de kommende generationer skal ikke få det indtryk, at den danske modstand mod besættelsesmagten var præget af voldsom indbyrdes mistro og jalousi og i øvrigt ledet af mænd, der stræbte hinanden efter livet.

Nej, dette indtryk skal befolkningen ikke få, heri er jeg ganske enig. Men det er også efter min mening ganske umuligt, at befolkningen i dag eller i fremtiden skulle kunne få det indtryk, for det er en uomstødelig kendsgerning, at der herskede et ubrydeligt sammenhold, en kammeratlig forståelse, et eksemplarisk samarbejde og en enig modstandsvilje inden for alle grene af modstandsbevægelsen. Det er historiske kendsgerninger, som ikke kan udviskes. Men i sandhedens og historiens interesse skal også kommende generationer have fuld klarhed over befrielseskampens store vanskeligheder: at modstandsbefægelsen måtte overvinde en stor modstand fra kredse, som stod udenfor, og som modarbejdede den, at modstandsbevægelsen måtte kæmpe på flere fronter, først og fremmest mod besættelsesmagten, mod den åbenlyse fjende i selve landet og mod besættelsesmagtens håndlangere — den klike af landsforrædere, der stod i nært samarbejde med tyskerne — og at man også måtte kæmpe mod kredse, som var politisk toneangivende, og som længst muligt forsøgte at forhindre en enig optræden mod besættelsesmagten, som søgte samarbejdets vej længst muligt, og som forsøgte at forhindre, at landsmænd trådte aktivt op mod besættelsesmagten — dem, man dengang betegnede som kommunister, chauvinister, terrorister og meget andet.

Men folket kæmpede sig vej frem til den 29. august, og samarbejdets folk blev fejlet til side. De fleste af dem — det vil jeg også nok tro — indså, at nu var det nødvendigt at fortsætte kampen på mere aktiv vis. Men lad os ikke glemme, at der i tiden frem til den 29. august blev begået handlinger, som ikke var særlig flatterende. Jeg vover ikke at påstå, at de mænd, der havde ansvaret for den politik, der blev ført indtil den 29. august, bevidst ville skade deres land og